

OSMAN BAŞIBÜYÜK : S-400 Krizinde Kim Kazandı ???

KAYNAK : <https://sunsavunma.net/s-400-krizinde-kim-kazandi/>

3 Temmuz 2019

Osman Başibüyük, Sun Savunma Net, 03 Temmuz 2019

Türk Subayındaki Değişim

1993 yılında Çekiç Güç kapsamında görev yapan Amerikan helikopter ve nakliye uçaklarında biz genç subayların nöbetçi olarak uçmasına karar verilmişti. Amaç, ABD'nin, Kuzey Irak'ta PKK'ya yardım yapmasını önlemektir.

O dönemden itibaren Türk subayının kafasındaki ABD algısı değişmeye başladı. Bu değişim en üst seviyede ilk defa kendisini 2002 yılında gösterdi. Dönemin Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral Tuncer Kılınç, Harp Akademileri Komutanlığı'nın düzenlediği uluslararası bir toplantıda; *"Türkiye'nin, Rusya ve İran'ı da içine alacak şekilde bir arayışın içinde olmasında fayda buluyorum"* demişti.

ABD'ye başlayan bu güvensizlik, Türk subayının *aklına "kendi silahımızı kendimiz yapmamız gerekiyor"* fikrini soktu. 1993 yılından itibaren komuta kademesi, her geçen gün artan oranda bu yönde bir çabanın içerisine girdi. Türkiye'nin bağımsızlığı ve bağımsız bir dış politika izlemesi için bu şarttı.

Zaman içerisinde bu düşünceye sahip komutan ve subaylar Avrasyacı olarak fişlenmeye başladı ve bir süre sonra kumpas davalarla tasfiye edildi. Yerlerine Amerikancı fetöçüler getirildi. Onlar da başarısız bir darbe girişimiyle tasfiye oldular. Yaşanan bu süreçte, Soğuk Savaş döneminden itibaren Batı istihbaratı tarafından palazlandırılarak kullanılan ve nihayetinde iktidara getirilen Siyasal İslamcılar da gerçekleri görmeye başladı.

S-400 Krizi ile Yeni Bir Kırılmanın Eşiğindeyiz

Türkiye'nin, Rusya Federasyonu'ndan S-400 hava savunma füzelerini almakta ısrar etmesiyle çok daha büyük bir kırılmanın eşiğine geldik. S-400, Türkiye'nin ABD'den kopuşuna sebep olabilir. Konuyu biraz açalım.

Foto: AFP

1990'larda PKK'yı destekleyen ABD, bugün Suriye'de müttefik olarak tercih ettiği PYD/YPG'yi ağır silahlarla donatıp, koruma altına aldı. Türkiye'ye yönelik diğer bir önemli tehdit Doğu Akdeniz'den kaynaklanıyor. Doğu Akdeniz enerji kaynaklarının paylaşımı konusunda ABD, Türkiye'nin rakiplerine tam destek veriyor. Geçtiğimiz günlerde ABD Senatosu Dış İlişkiler Komitesi, Türkiye karşıtı EastMed Yasası'nı kabul etti. Yasa; ABD'nin Doğu Akdeniz'de etkinliğini arttırarak Yunanistan, İsrail ve Rum Yönetimiyle ortaklığını ilerletmesini öngörüyor.

Bütün bu süreçte yaşananlar yavaş yavaş Türkiye'nin tehdit algılamasını değiştirmeye başladı. Ankara, açıktan dillendirmese de tehdidin Doğu'dan değil de Batı'dan kaynaklandığını görüyor. Bazı kimseler, Türkiye'nin Rusya, İran ve Çin'e yaklaştığı için ABD tarafından sıkıştırıldığını düşünebilir. Bu düşünce temelsizdir. Görüleceği üzere Ankara, kendi isteğiyle değil, Brüksel ve Washington tarafından itildiği ve tehdit edildiği için mecburen Doğu'ya kaymıştır. 1993 yılından günümüze kadar değişik hükümetler iktidara gelmiş olmasına rağmen bu gidişat değişmemiştir. 28 Şubat 1997 Muhtırası ve 15 Temmuz 2016 tarihinde FETÖ'nün yaptığı darbe girişimi de bu gidişatı değiştirmeye yetmemiştir. Bu çıkarımdan hareketle, önümüzdeki dönemde AKP'nin politika değiştirmeyeceği veya AKP iktidardan indirilip yerine bir başkası getirilse dahi Batı'nın politikaları değişmediği müddetçe Türkiye'nin bu yöneliminin değişmeyeceği söylenebilir.

Türkiye'yi Ekonomik Yaptırımlarla Hedef Almak ABD'nin İşine Gelmez

S-400 meselesine geri dönelim. ABD Savunma Bakan Vekili Patrick Shanahan, mevkidaşı Hulusi Akar'a gönderdiği mektupla; Türkiye'nin, 31 Temmuz'a kadar S-400 alımını sonlandırmaması durumunda F-35 programının tamamen iptal edileceğini, ayrıca ABD'nin Hasımlarıyla Yaptırımlar Yoluyla Mücadele Etme Yasası (CAATSA) kapsamında Türkiye'ye yaptırım uygulanabileceğini belirtti. Yani bir anlamda Washington, Ankara'ya ultimatoluk verdi. Böylece Türkiye'de siyaset ve ekonomi 31 Temmuz'a endeksli hale geldi. Bu tarih merakla beklenirken 29 Haziran'da G-20 Zirvesi kapsamında gerçekleştirilen Erdoğan-Trump görüşmesi bir rahatlama yarattı. Trump'ın, yaşanan kriz konusunda Obama yönetimini suçlayarak Türkiye'ye hak vermesi ekonomik yaptırımlar konusunu rafa kaldırmış görünüyor. Zaten ABD'nin bu yönde davranması kendi çıkarlarına uygun olmazdı. Yaptırım ve ambargo konusunda iki önemli unsuru dikkatinize sunarak konuyu biraz açalım:

1) Yaptırım veya ambargo, belli sürede başarı sağlayamazsa hedef ülkeye bağışıklık kazandırır.

2) Hedef alınan ülke sayısı arttıkça, yaptırım ve ambargo onları birbirine yanaştırarak yeni ittifaklar doğmasına yol açar.

Ambargo, hedef ülke halkının, yaşam şartlarını zorlaştırarak, mevcut yönetime isyan etmesini sağlamak ve böylece istenmeyen hükümeti devirip yerine yandaş bir hükümet getirmek maksadıyla kullanılan bir araçtır. Fakat yukarıda da belirttiğimiz gibi uzun sürede sonuç alınamaması durumunda, İran ve Rusya Federasyonu örneklerinde olduğu gibi bağışıklık yaratır. Hedef ülkeleri, Batı ekonomik sisteminden bağımsız yaşama yöntemleri bulmaya zorlar. ABD, Türkiye'ye ekonomik yaptırımlar uygulayarak Ankara'yı Moskova-Pekin-Tahran eksenine yanaşmaya zorlamak istemez. Türkiye, zorlanırsa Avrasya ittifakına balıklama dacaktır. Batı, ticaret savaşlarının kızıştığı bu dönemde, Türkiye gibi bir pazarı karşı tarafa kaptırmak istemeyeceğinden ekonomik içerikli yaptırımlar beklenmemelidir.

Uzmanlara göre ekonomik yaptırım tehditleri savurmayı alışkanlık haline getiren ABD Başkanı Donald Trump. Foto: Carlos Barria/Reuters

Erdoğan Bağımsız Bir Türkiye mi İstiyor Yoksa Trump'a Teslim mi Oldu?

Türkiye'ye yönelik ciddi ekonomik yaptırımların uygulanamayacak olması, bizi boş bırakacakları anlamına gelmez. Trump ile Erdoğan'ın kapalı kapılar arkasında ne konuştuğunu bilmiyoruz, birçok senaryo yazılabilir. Biz iki tanesini ele alalım:

1) Trump'ın iş dünyasından geldiğini ve iyi pazarlık yaptığını biliyoruz; daha önce Suudi Arabistan'a 110 milyar dolar değerinde silah satmıştı. G-20 zirvesi vesilesiyle Osaka'da yapılan heyetler arası görüşmenin basına fotoğraf verilen bölümünde Trump, Türk heyetine dönerek; "ne güzel insanlar bunlar, onlarla ilişki kurmak ne kadar kolay" dedi. Tabi bu ifade tercümanın çevirisi. Trump'ın kullandığı "deal with" kelimesinin alışveriş, ticaret yapmak anlamı da var. Hal böyle olunca acaba Trump bize neler sattı diye düşünmemek elde değil. Bu ihtimalde Trump, Rusya'dan S-400 alınmasına ses çıkarmama karşılığında, Türkiye'nin 116 adet F-35A uçağının yanı sıra Deniz Kuvvetleri'nin istediği 32 adet F-35B uçağının da satın alınma taahhüdünü elde etmiş olabilir. Belki de başka silah sistemleri de satmıştır, bilemiyoruz.

Eğer Türkiye, 148 adet F-35 uçağı alırsa, bu miktardaki uçağın alım ve idame masrafları milli silah projelerini ve milli silah sanayini bitirecektir. Daha da önemlisi Türkiye, önümüzdeki en az 30 yıl daha ABD'ye bağımlı kalacak ve bağımsız dış politika izleme yeteneğini kaybedecektir. Türkiye'nin Avrasya açılımı son bulacak, yeniden ABD'nin uydusu konumuna geri dönmüş olacaktır. Bu senaryonun gerçekleşmesi, 1993 yılından itibaren başlayan, Türk Silahlı Kuvvetleri'ndeki kendi silahını yapma düşüncesinde olan subay neslinin de tükenmiş olduğu anlamına gelmektedir.

2) Eğer Erdoğan, büyük sözler vermediyse; Ankara'nın niyeti, 24-30 adet uçak alarak F-35 programından kurtulmaksa; işte o zaman yaptırımlarla karşılaşacağız demektir. Yaptırımlar yine askeri alanda olacaktır. Ancak sadece Türkiye'nin F-35 programından çıkarılmasıyla sınırlı kalmaz. Askeri alanda çok ciddi yaptırımlar beklenmelidir.

Doğu Akdeniz'de Tartışmalı Sahalar

Türkiye'nin Acil Olarak Silahlanma Stratejisini Gözden Geçirmesi Gerekmektedir

Askeri yaptırımların hedefi, Doğu Akdeniz ve Ege'de askeri dengeyi Türkiye'nin aleyhine çevirmeye yönelik olacaktır. Örneğin yukarıda bahsettiğimiz EastMed yasası kapsamında Yunanistan'a 3 milyon dolar yardım yapılması kararlaştırılmıştır. Zaten bu yöndeki emareler geçen yıl görülmeye başlamıştı. Atina ile Washington arasında imzalanan anlaşmaya göre, Yunanistan'ın 84 adet F-16 uçağı modernize edilecek. Türkiye'nin elindeki F-16 uçaklarının da çok önemli bir kısmı 2010 yılında başlayan bir program çerçevesinde modernize edildi. Ancak iki ülkeye sunulan modernizasyon programı arasında çok önemli bir fark var: Yunan uçaklarında yeni nesil APG-83 SABR radarı olacak. Bu radar, hava savunma ve deniz hedeflerine taarruz görevlerinde dengeyi değiştirebilecek kabiliyetlere sahip. Türkiye'nin S-400'de ısrar etmesinin sebeplerinden bir tanesi de Ege'de değişecek hava savunma ve deniz kontrolü dengesini yeniden tesis etme düşüncesidir.

Eğer ikinci senaryo gerçekleşirse, Türkiye elindeki Amerikan menşeli silah ve teçhizatı idame ve işletme konusunda çok ciddi zorluklarla karşılaşacaktır. Ayrıca milli olarak yürüttüğü silah projelerinde kullandığı parçaların dışarıdan tedarikinde de önemli sıkıntılar yaşanacaktır. Askeri ambargo altında, elindeki sınırlı kaynaklarla Türkiye'nin Doğu Akdeniz ve Ege'de milli menfaatlerini koruyabilmesi için silahlanma stratejisinde çok

**ciddi değişiklikler yapma ihtiyacı doğacaktır. Bu konuyu bir başka yazıya bırakarak
nuktalayalım.**

[status draft]

[nogallery]

[geotag on]

[publicize off|twitter|facebook]

[category güvenlik]

[tags AKP, Askeri Denge, CAATSA, Doğu Akdeniz, Ekonomik Yaptırım, F-35,
Fet, G-20 Zirvesi, PYD/YPG]